

Stališče NČR DNS in SNS

Novinarsko častno razsodišče, skupni organ Društva novinarjev Slovenije in Sindikata novinarjev Slovenije (v nadaljevanju NČR), v sestavi Tatjana Pirc (predsednica), Brane Piano (podpredsednik), Sonja Merljak Zdovc, Irena Brejc, Peter Merc, Ranka Ivelja in Matej Luzar, je na seji 3. decembra 2020 v primeru Zoran Stevanović proti Miranu Šubicu, novinarju in odgovornemu uredniku spletnika Trma, ugotovilo, da novinar ni kršil Kodeksa novinarjev Slovenije.

Primer: Zoran Stevanović proti Miranu Šubicu, novinarju in odgovornemu uredniku spletnika Trma

Zoran Stevanović, kranjski svetnik, se pritožuje zaradi besedila članka z naslovom *Zorana Stevanovića zapustil še svetnik Polajnar?!*, avtorja Mirana Šubica, objavljenem 4. junija 2020 na spletniku Trma:

“Je možno, da bi se Zoran Stevanović javnosti zlagal? Seveda je možno....ampak: če vedno poudarja, da dela samo za ljudi, potem se tudi zlaže za ljudi - ali pa le ljudem? “

Po pritožnikovem mnenju je novinar kršil 1. in 2. člen kodeksa.

- 2. člen kodeksa¹:

Z zgoraj citirano navedbo je po pritožnikovem mnenju novinar kršil 2. člen kodeksa, ki novinarjem veleva, da se morajo izogibati osebno žaljivemu predstavljanju podatkov in dejstev. Po navedbah pritožnika je pritožnik zaradi navedene izjave utrpel resne posledice, vezane na pravice in svoboščine, fizično, premoženjsko in nepremoženjsko škodo ter čustvene bolečine.

- 1. člen kodeksa²:

Avtor članka Miran Šubic je svojo navedbo o lažeh Zorana Stevanovića utemeljil s citiranjem objave na FB, ki je bila dan pred objavo članka popravljena. Po pritožnikovih navedbah je 3. 4. 2020 ob 18.55 na Facebooku res objavil: “naša lista o taki površni in neplanirani potrošnji ni glasovala. Za sta bili le takratni članici naše liste Lea Bidovec in Lea Zupan...”, kar ne drži, saj je glasoval član

¹ 2. člen: Novinar se mora izogibati osebno žaljivemu predstavljanju podatkov in dejstev.

² 1. člen: Novinar mora preverjati točnost zbranih informacij in se izogibati napakam. Svoje napake —četudi nenamerne — mora priznati in popraviti. V tem primeru NČR lahko presodi, da novinar ni kršil kodeksa.

pritožnikove liste Neven Polajner. A je bila po pritožnikovih navedbah objava na isti dan (t. j. 3. 4. 2020) ob 19.50 popravljena, in sicer v: “naša lista o taki površni in neplanirani potrošnji ni večinsko glasovala.” Avtor članka, ki je bil objavljen 4. 4. 2020, se je skliceval na prvo, nepopravljeno objavo, s tem je po navedbah pritožnika novinar kršil svojo dolžnost, da preverja točnost objavljenih informacij in s tem 1. člen kodeksa.

Nadalje naj bi novinar 1. člen kodeksa kršil z navedbo »Priznamo: ni se nam več ljubilo o tem pošiljati vprašanj stranki, ki ima trenutno dva (2) opravilno sposobna svetnika.«. Po pritožnikovih navedbah iz dopolnitve pritožbe naj bi avtor članka s tem pritožniku dal jasno vedeti, da napake ne bi odpravil tudi v primeru, če bi dobil opozorilo.

Novinar Miran Šubic se je odzval na poziv NČR in zavrača očitke, da je kršil Kodeks Novinarjev Slovenije.

Pojasnjuje, da na dan objave dotičnega članka spletnik Trma še ni bil pravnomočno razvrščen v razvid medijev, pravnomočno je bila na seznam razvrščen šele 17. 4. 2020. Po navedbah novinarja naj NČR zato ne bi bilo pristojno. Nepristojnost NČR avtor članka nadalje utemeljuje v pripisu, kjer pojasnjuje, da ni član društva Novinarjev Slovenije in zato zavrača možnost, da društvo presoja njegovo delo. Novinar v svojem odgovoru tudi poudarja, da pritožnik ni dovolj dobro utemeljil svoje pritožbe oziroma da njegovi dokazi niso preverljivi. Na omenjeni objavi na Facebooku namreč po navedbah novinarja ni mogoče preveriti zgodovine urejanja. Poleg tega je po navedbah novinarja Zoran Stevanović sam odgovoren za napake na svoji Facebook strani in od novinarjev ni mogoče pričakovati, da bodo sledili spremembam objav. To po navedbah novinarja še posebej velja v tem primeru, kjer se je besedilo spremenilo zgolj z dostavkom ene besede in sicer iz “ni glasovala” v “ni večinsko glasovala”. Pri tem novinar opozarja, da pritožnik ne javnosti ne njega ni na nikakršen način obvestil o popravku.

Navsezadnje novinar poudarja, da je tudi popravljena različica objave zavajajoča in lažna, saj bi za resničnost izjave “ni večinsko glasovala” morala proti predlogu glasovati večina članov liste. Dejansko pa je edini prisotni član listine glasoval enako kot večina, torej za predlog.

Sklep: NČR je pristojen za podajo sklepa. Novinar ni kršil 1. in 2. člena Kodeksa novinarjev Slovenije.

Obrazložitev: NČR je pristojno za podajo sklepa. Skladno z 12. členom Pravilnika o delu Novinarskega častnega razsodišča (v nadaljevanju: Pravilnik) NČR zavrže pritožbe, za katere ni

pristojno, kadar obravnavani prispevek ni novinarski oziroma kadar gre za vsebine, ki niso objavljene v mediju, vpisanem v razvidu medijev. Obravnavan prispevek je napisal novinar. Poleg tega je spletnik Trma sedaj vpisan v razvid medijev, objava pa je še vedno dostopna. Pri tem ni relevanten le trenutek, ko je bil članek prvič objavljen, ampak ves čas objave. Če NČR Pravidnika ne bi interpretiralo na predstavljeni način, bi omogočalo manipulacije s trenutkom prijave v razvid medijev.

Če novinar ni član DNS ali SNS, lahko NČR skladno s 3. členom Pravidnika postopek sklene s stališčem NČR o ugotovljeni kršitvi ali s stališčem NČR, da očitane kršitve ni bilo.

Nesporno je, da je občinski svetnik Zoran Stevanović na svojem Facebook profilu res objavil, da njegova lista "ni glasovala" za občinski predlog. V času pred popravkom je novinar lahko preveril točnost informacije, torej ali je do takšne objave res prišlo. Pritožnik ni opozoril na svojo spremembo objave, prav tako o spremembi ni obvestil avtorja članka. Šlo je za majhno spremembo, ki se jo lahko hitro spregleda. Prav tako od novinarjev ni mogoče pričakovati, da bi stalno spremljali ali so posamezniki spremenili svoje objave. Zaradi vsega navedenega novinar ni kršil 1. člena kodeksa.

Ne glede na prvotno objavo, ki je res navajala napačne informacije, na katere se novinar sklicuje v članku, je spraševanje o lažnivosti za pritožnika morda lahko subjektivno žaljivo. Rzsodišče se kljub temu ni odločilo za kršitev 2. člena, saj se novinar ni popolnoma jasno izrekel o njegovi domnevni laži. Poleg tega je občinski svetnik in kandidat za župana javna osebnost, ki mora prenesti večjo mero javne kritike.

Obnova postopka:

Postopek, ki je bil zaključen in sta bila o njem izdana rzsodba ali stališče NČR, se lahko obnovi na predlog kateregakoli udeleženca v postopku. Udeleženec v postopku lahko zahteva obnovo postopka najpozneje eno leto od dne, ko je izvedel za nova dejstva in dokaze, ki lahko vplivajo na spremembo prvotno izrečene rzsodbe ali stališča. O predlogu za obnovo postopka odloča NČR, ki mora najprej ugotoviti, ali obstajajo utemeljeni razlogi za obnovo postopka. Ponovni postopek prav tako vodi NČR.

V Ljubljani, 21. decembra 2020

Tatjana Pirc, predsednica Novinarskega častnega rzsodišča